

Одлука којом се укида забрана обављања функције у политичким странкама изречена у одлукама високог представника о смјењивању званичника

Користећи се овлаштењима која су високом представнику дата у члану V Анекса 10 (Споразум о имплементацији цивилног дијела Мировног уговора) Општег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини, према којем је високи представник коначни ауторитет у земљи за тумачење горе наведеног Споразума о имплементацији цивилног дијела Мировног уговора; и посебно узевши у обзир члан II 1. (д) истог Споразума према којем високи представник “помаже, када оцијени да је то неопходно, у рјешавању свих проблема који се појаве у вези са имплементацијом цивилног дијела Мировног уговора”;

Позивајући се на став XI.2 Закључака са Конференције за имплементацију мира одржане у Бону 9. и 10. просинца 1997. године, у којем је Савјет за имплементацију мира поздравио намјеру високог представника да искористи свој коначни ауторитет у земљи у вези са тумачењем Споразума о имплементацији цивилног дијела Мировног уговора, како би помогао у изналажењу рјешења за проблеме у складу са горе наведеним “доношењем обавезујућих одлука, када оцијени да је то неопходно”, о одређеним питањима, укључујући и (према тачки (ц) става XI.2) “мјере којима се обезбјеђује имплементација Мировног споразума на цијелој територији Босне и Херцеговине и њених ентитета, као и несметано функционисање заједничких институција”;

Позивајући се такође на Анекс Декларације Савјета за имплементацију мира из Мадрида од 16. децембра 1998. године којим је Савјет потврдио да се лидерима којима високи представник, као и Апелациона изборна поткомисија и Привремена изборна комисија, забране да обављају службену функцију такође може до даљњег забранити да се кандидију на изборима и обављају било коју другу изборну или именовану јавну функцију и функцију у политичким странкама;

Констатујући да је према Општем оквирном споразуму за мир и Закључцима високи представник до сада остваривао своје овласти с циљем да смијени званичнике са јавних функција у стотездесет (160) наврата;

Подсјећајући да је Савјет безбиједности Уједињених нација у више наврата потврдио својим резолуцијама донесеним на основу поглавља VII Повеље Уједињених нација да улога високог представника као коначног ауторитета у земљи у погледу provedбе Анекса 10. Дејтонског мировног споразума укључује “овлаштење за доношење обавезујућих одлука када оцијени да је то неопходно о питањима која је Савјет за provedбу мира разматрао у Бону 9. и 10. децембра 1997. године” (Види, нпр. С/ РЕС /1247(1999), С/ РЕС /1305(2000), С/ РЕС /1357(2001), С/ РЕС /1396(2002) или С/ РЕС /1491(2003)), (“Резолуције”),

Увјерен да се кориштење тих овлаштења показало и да се и даље показује неопходно у спрјечавању опструкције provedбе Дејтонског мировног споразума;

Имајући на уму, међутим, да санкција смјењивања са функције која је изречена званичницима на основу овлаштења која има високи представник представља ванредну мјеру која утиче на одређена права лица које је у питању, и да, будући да је свеобухватног карактера, оваква санкција може бити оправдана само ако се: (1) сматра привременим средством, примјењује у једном периоду и важи за један период у којем служи унапређењу легитимних циљева утврђених у Дејтонском мировном споразуму и закључцима; и (2) доноси одмјерено и промишљено, након

детаљног разматрања свих релевантних чињеница и фактора;

Констатујући закључке Савјета за опште послове и вањске односе Савјета Европске уније у којем је оно “поздравило напредак који је Босна и Херцеговина постигла за десет година од краја рата, (...) с радошћу поздравило чињеницу да је напредак који је Босна и Херцеговина постигла сада омогућио (Европској) Комисији да да препоруку за почетак преговора о Споразуму о стабилизацији и придруживању” и “овластило Комисију да започне преговоре у најкраћем року”;

Убијеђен да почетак преговора о Споразуму о стабилизацији и придруживању означава историјски праг који ће, кад буде пређен, омогућити Босни и Херцеговини да се придружи заједници европских држава, као и пружити нове инструменте и механизме за превазилажење заосталог наслеђа рата;

Констатујући такође у вези с тим изјаву Управног одбора Савјета за имплементацију мира дату у јуну 2005. године у којој изражава своју “намјеру да настави процес преноса надлежности на власти Босне и Херцеговине (...). Крајња тачка овог процеса ће представљати важан корак у развоју Босне и Херцеговине – то ће бити тренутак у којем ће Босна и Херцеговина преузети одговорност за своју судбину у своје руке и кренути напријед путем који води ка интеграцији у Европску унију”;

Узимајући у обзир чињеницу да је Управни одбор Савјета за имплементацију мира на свом састанку одржаном у Сарајеву 23. јуна 2006. године констатовао да “ће Канцеларија високог представника (ОХР) одмах започети с припремама за затварање 30. јуна 2007. године” и “да се природа ангажмана међународне заједнице у Босни и Херцеговини мора промијенити будући да је Босна и Херцеговина напредовала из фазе мировне имплементације ка фази евро-атлантске интеграције”;

Присјећајући се Коминикеа који је донио Управни одбор Савјета за имплементацију мира 15. марта 2006. године, према којем је

“високи представник установио своје планове нових мјера за рјешавање статуса званичника који су смијењени са функција”;

Дубоко увјерен да је забрана тако великог обима била неопходна како би се одговорило на изазове који су стајали пред Босном и Херцеговином у њеном настојању да врати мир, изгради институције, обједини државни идентитет, премости етничке подјеле и дјелује у правцу регионалне интеграције, и то све убрзаним темпом да би се превазишао ретроградни замах прошлости ове државе;

Подједнако увјерен да такву забрану убудуће треба изрицати одмјерено будући да Босна и Херцеговина показује све већу политичку зрелост, између осталог, приступањем преговорима са Европском унијом;

Признајући да се, с обзиром на овај напредак, привремена ванредна мјера којом се смијењеним званичницима забрањује учешће у јавном животу мора преиспитати и ревидирати како би се осигурало да представља континуирани одговор на актуелне околности и да буде у складу са њима;

Извршивши ово преиспитивање и ревидирање и закључивши да, уз одређена ограничења, забрану која је изречена смијењеним званичницима треба укинути;

Подсјећајући да је у новембру 2005. године, након наведеног преиспитивања и ревидирања, високи представник донио Одлуку којом се ограничава обим забране обављања јавне функције као даљи корак у либерализацији досадашњих смјењивања;

Подсјећајући такође да су, на основу претходно наведене Одлуке, лица на која се примјењују одлуке високог представника којима им се забрањује обављање јавних функција, стекла право да се пријављују и, ако буду постављена, заузимају мјеста у органима државне службе на свим нивоима власти у Босни и Херцеговини, уз изузетак руководних мјеста у државној служби и свих врста мјеста у сектору безбиједности;

Присјећајући се да је у априлу 2006. године високи представник донио одлуку којом се додатно ограничава обим забране обављања јавне функције, према којој је смијењеним званичницима дато право да се пријављују и, ако буду постављени, обављају дужности на радним мјестима у јавном предузећу, јавној установи и свакој другој институцији на коју се не примјењују дати закони којима се уређује државна служба а која се дјелимично или у цјелости финансира из буџета на било ком нивоу власти у Босни и Херцеговини;

Истичући, међутим, да се укидање забране не односи на званичнике који су смијењени са своје функције због онемогућавања напора Међународног кривичног суда за бившу Југославију ("МКСЈ"), нарочито у случајевима који је односе на пружање појединачне и колективне помоћи оптуженим за ратне злочине Радовану Караџићу и Ратку Младићу;

Увјерен да је ово ограничење укидања забране нужно као резултат следећих фактора: (1) безрезервна сарадња са МКСЈ-ом неопходна је ради даље обнове, помирења и интеграције земље; (2) напредак Босне и Херцеговине у том смислу није био толико значајан као у другим областима и (3) враћање тих лица у јавни живот још увијек представља пријетњу да се уназаде недавно постигнути ограничени помаци;

С обзиром да је Савјет за опште послове и вањске односе Савјета Европске уније у својим претходно наведеним закључцима поновио овај закључак подвлачећи потребу за убрзаном и интензивном сарадњом са МКСЈ-ом као предувјет за брзо и задовољавајуће закључивање преговора о Споразуму о стабилизацији и придруживању;

Узимајући у обзир то да је процес либерализације досадашњих смјењивања трајан и да је то процес који се у наредном периоду може или проширити или вратити на почетак, зависно од цијелог низа фактора, укључујући и напредовање Босне и Херцеговине ка евро-атлантској интеграцији;

И даље свјестан потребе да се у одговарајућој мјери успостави равнотежа јавног добра са правима појединаца и потребе да политика иде укорак с промјенама у политичким околностима;

Из претходно утврђених разлога високи представник овим доноси следећу:

ОДЛУКУ

којом се укида забрана обављања функције у политичким странкама изречена у одлукама високог представника о смјењивању званичника

Члан 1.

Изузетно од одредаба одлуке високог представника којом се одређеном лицу забрањује обављање функције у политичким странкама, овом Одлуком се лицима на која се примјењују такве одлуке даје право да обављају дужности на мјесту у политичким странкама.

Члан 2.

Ова Одлука се на било који начин или у било каквом виду не примјењује, било непосредно или посредно, на било којелице на које се односи одлука високог представника о забрани обављања јавних функција или функција у политичким странкама из разлога непосредно или посредно везаних за непостојање сарадње са Међународним кривичним судом за бившу Југославију.

Члан 3.

Ради отклањања сваке сумње, ова Одлука нема повратно дејство. Овом Одлуком се само омогућава лицима на која се она односи да од дана њеног доношења обављају дужности на мјестима која спадају у предмет примјење ове Одлуке. Ова Одлука ни изричито

нити упућивањем не даје право да лица наставе да врше послове на мјестима на којима су се налазила у супротности са било којом одлуком о смјењивању и пратећом забраном.

Члан 4.

Уколико су одредбе ове Одлуке у супротности с домаћим законодавством по било којем од предмета који су њом обухваћени, ова Одлука ће бити мјеродавна.

Члан 5.

Ова Одлука ступа на снагу одмах и одмах се објављује у “Службеном гласнику Босне и Херцеговине”, “Службеним новинама Федерације Босне и Херцеговине”, “Службеном гласнику Републике Српске” и “Службеном гласнику Брчко Дистрикта”.

Сарајево, 7. јула 2006.

*Др. Кристијан Шварц-Шилинг
Високи представник*